

Význam ekologického šľachtenia Projekt **ECOBREED**

Ing. Miroslava Fusková, PhD.

Výskumný ústav rastlinnej výroby Piešťany
Výskumný ústav ovocných a okrasných drevín a.s Bojnice
26.09. 2023

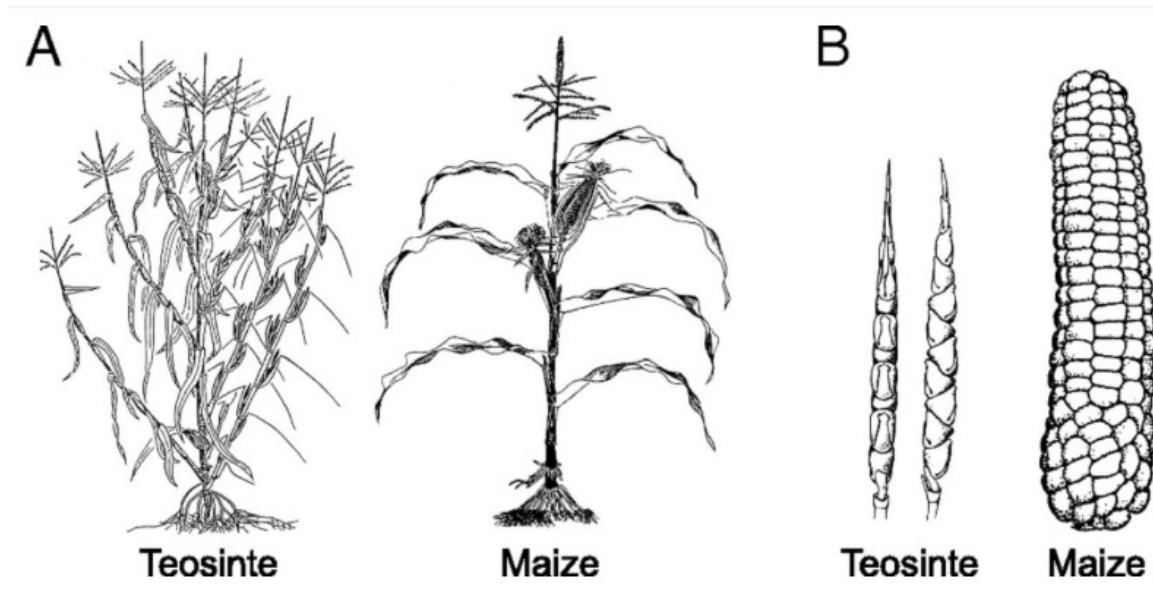
ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Kde začína ekológia?

JEDNODUCHÉ: Začína sa šľachtením odrôd a rozmnožovaním osiva/semien!

<https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1820997116>

Ide o proces prvých farmárov (a šľachtiteľov!) v histórii, do ktorého ľudia aktívne zasahujú a riadia prirodzený vývoj rastlinných druhov (aby sa stali plodinou).
Začiatok šľachtenia sa zhoduje so začiatkom poľnohospodárstva

- **Ekologická odroda** - kultivary, ktoré pochádzajú z ekologického šľachtenia.
- **Ekologické osivo** - osivo, ktoré bolo množené v podmienkach ekologického poľnohospodárstva najmenej jednu generáciu.

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Prečo potrebujeme šľachtiteľské programy špeciálne zamerané na ekologické poľnohospodárstvo?

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Aký je rozdiel medzi ekologickým šľachtením a konvenčným ?

- väčšina odrôd na trhu je šľachtených v podmienkach konvenčného poľnohospodárstva
- v podmienkach ekologického šľachtenia nie sú použité žiadne chemické látky
- genetická podmienenosť

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

- zvýšenie efektívnosti a konkurencieschopnosti pestovania ekologických plodín
- kombinovanie vlastností vhodných pre ekologické pestovanie
- zvýšenie šľachtiteľských aktivít pre ekologickú produkciu plodín

Consortium

24 partners from **14** countries: AT, CN, CZ, DE, ES, HU, IT, PL, RO, RS, SI, SK, USA, UK

14 universities & institutes, **8** private companies, **2** associations

Universidade Vigo

WASHINGTON STATE UNIVERSITY

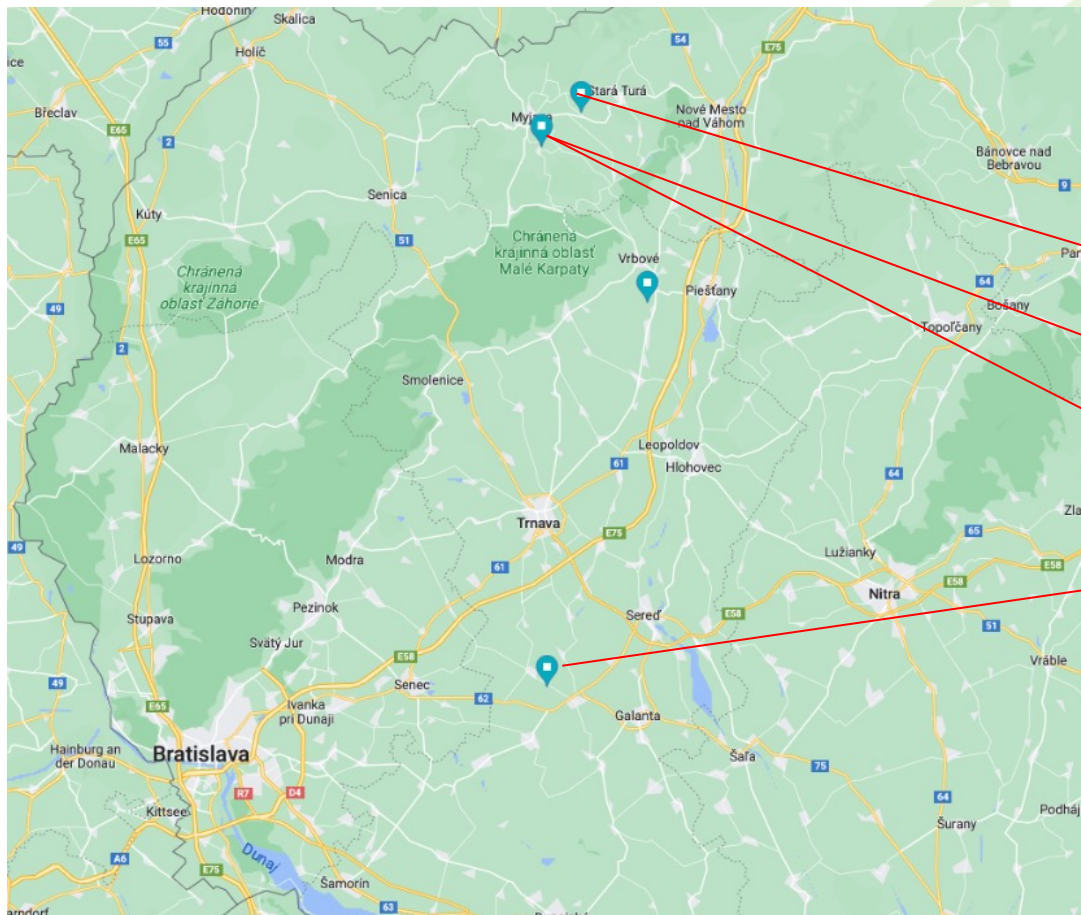

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Mapa fariem

Názov	Adresa	Rozloha
BIOMILA, spol. s r.o.	Rudník 428	135.07 ha
Vladimír Zeman SHR	Polianka 115	179.87 ha
Martin Kolárik SHR	Horná Polianka 203	64.84 ha
SEMA HŠ s.r.o.	Nový Dvor 1862	1313 ha

ecobreed
IMPROVING CROPS

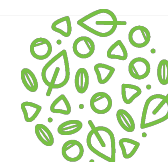

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Výber odrôd

- low-input odrody s mohutným koreňovým systémom a dlhšou vegetačnou dobou
- rýchly počiatkový rast
- vysoká odnožovacia schopnosť
- produktívny klas
- genetická podmienenosť
- efektívnosť využívania vody a živín
- dobrá konkurencieschopnosť voči burinám
- odolnosť voči škodcom a chorobám

ecobreed
IMPROVING CROPS

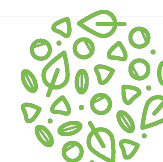
Zdroj: FiBL

Výber odrôd

Odroda	Šľachtiteľ
ARNOLD	Probstdorfer Saatzucht
AURELIUS	Saatbau
ALESSIO	Probstdorfer Saatzucht
VIKI	Selgen
IS LAUDIS	Istropol Solary a.s
EHOGOLD	Probstdorfer Saatzucht
CAPO	Probstdorfer Saatzucht
PS DOBROMILA	NPPC/VÚRV

Veľkosť plochy (m ²)	10
Opakovanie	1
Sejba	13.10.22
Hustota sejby	450/m ²
Predplodina	<i>Zea mays</i>
Hnojenie	Rokohumin 5,0 l/ha - 05.4.2023
Zber	15.7.23

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Naše odporúčania

IS Laudis

Prednosti: Dobrá odolnosť proti poliehaniu, komplexná odolnosť proti listovým chorobám a fuzariózam

Pestovateľské rizika: Stredná odolnosť proti virózam.

Udržovateľ: Istropol Solary

Aurelius

Prednosti: Top v bioprodukcii, dobre znáša aj neskoré termíny sejby, dobre toleruje stres a veľmi skoro klasí.

Udržovateľ: Saatbau Linz

Pšenica ozimná

Alessio

Prednosti: Odolnosť proti prerastaniu a proti hrdzi plevovej, dobrá adaptácia v Bio produkcii

Udržovateľ: Saaten union

WIWA

Prednosti: Stabilné číslo poklesu, stredná odolnosť proti napadnutiu fuzariózam klasu,

Pestovateľské rizika: Menšia odolnosť proti poliehaniu.

Udržovateľ: Getreidezüchtung Peter Kunz Švajčiarsko

PS Dobromila

Prednosti: Rastliny silne odnožujú, výborná zimuvzdornosť, odolnosť proti fuzariózam, hrdzi a septorii.

Pestovateľské rizika: Stredná odolnosť proti poliehaniu,
Udržovateľ: NPPC/Víglaš - Pstruša

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

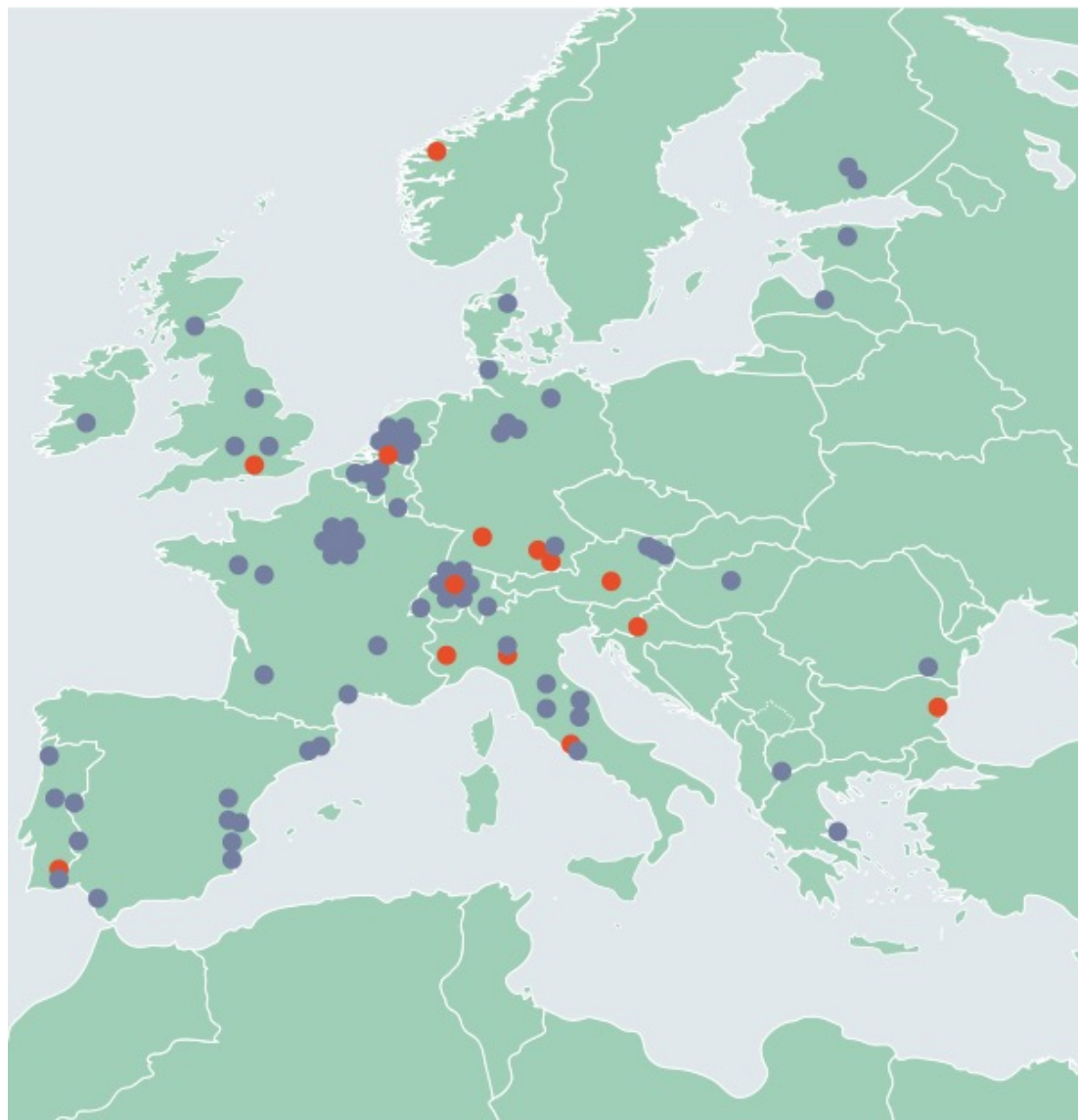

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Ekologickí šlachtitelia v Európe

Map of organic plant (●) and animal (●) breeding initiatives in Europe.

www.biobreeding.org/breeding

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Čo môžete urobiť VY

- Obrátiť sa na farmárov a vašu miestnu asociáciu ekologického poľnohospodárstva, aby ste zistili, kde sú dostupné ekologické odrody
- Nájdite zoznam šľachtiteľských iniciatív. Základné informácie na www.organic-plant-breeding.org alebo www.eco-pb.org, <https://www.biobreeding.org/breeding.html>.
- Informujte spotrebiteľov o produktoch pochádzajúcich z ekologických odrôd rastlín alebo zeleniny získanej z ekologického šľachtenia rastlín
- Podporujte ekologické šľachtenie rastlín tým, že o nich budete vedieť a zaplatíte spravodlivé ceny za produkt - **osivo je základom ekologického poľnohospodárstva.**

ecobreed
IMPROVING CROPS

Funded by European Union
Horizon 2020
Grant agreement No 771367

Ďalšie info:

- Website: <https://ecobreed.eu>
- Mapa ekologických šľachtiteľov v Európe: <https://www.biobreeding.org/breeding.html>
- Európske konzorcium pre ekologické šľachtenie rastlín: <https://www.eco-pb.org/about-eco-pb.html>
- <https://www.facebook.com/ecobreed/>
- <https://twitter.com/ecobreedp>

